

Etablering av pakkefilter

UNINETT2004

17 Juni 2004

Per Arne Enstad

Rune Sydskjør

Ting som må tas hensyn til ved etablering av pakkefilter

- 1. Nettsegmentering
- 2. Pakkefilter/brannmur
- 3. Endesystemsikkerhet

Hva mener vi med nettsegmentering?

- Identifisere objekter med tilnærmet like behov for sikring
  - ◆ Objekter = brukere, tjenere..
- Organisere objektene i separate nett
  - ◆ Kompromiss – ”you gain some, you loose some..”

Hva mener vi med nettsegmentering? (2)

- Vanlig organisering i UH-sektoren:
  - ◆ Administrasjonsnett
  - ◆ Ansattnett (aka fagnett)
  - ◆ Studentnett

Data pakke

- Hver enkelt datapakke består av et hode og en kropp .
- Hodet inneholder informasjon som er egnet til å identifisere avsender, mottaker samt en del andre ting.
- Kroppen representerer selve nytteinnholdet i pakken.

Hva er pakkefiltrering?

- Pakkefiltrering skjer ved inspeksjon av pakkehodet. Ut fra innholdet av denne kan filteret bestemme skjebnen til pakken (=forkast/videresend)
- Avanserte brannmurer ser gjerne på nytteinnholdet i pakken i tillegg til pakkehodet når pakkens skjebne skal avgjøres

Protokoller/porter

- En tjeneste er bundet opp/lytter på en port
- De vanligste tjenestene bruker transportprotokollene tcp eller udp
Noen kan bruke begge.
- En webserver lytter for eksempel (normalt) på port 80/tcp.

Noen vanlige porter

- 22   ssh   tcp   ssh
- 25   smtp   tcp   sende mail
- 53   dns   udp/tcp   navneforespørsler
- 67/68   dhcp   udp   auto tildeling ip
- 80   web   tcp   web-surfing
- 110   pop3   tcp   henting mail
- 123   ntp   udp   network time prot.
- 135-139,445
                 netbios   tcp/udp   windows nettverk
- 143   imap   tcp   henting mail
- 443   https   tcp   kryptert surfing

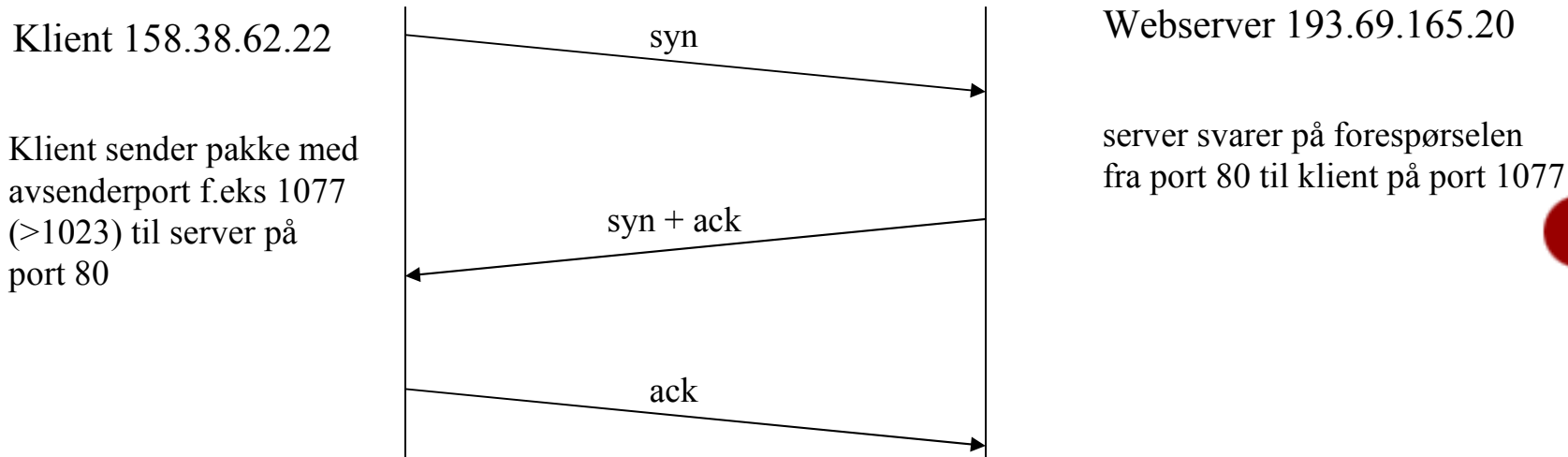
udp

- Forbindelsesløs
- Kan sammenlignes med det å sende et brev. Man sender ut en pakke, og forventer at den kommer frem. Du har imidlertid ingen garanti for at dette skjer. Forhåpentligvis får du svar...
- Upålitelig

tcp

- Forbindelsesorientert
- Kan sammenlignes med en telefonsamtale, der det opprettes kontakt før man begynner å utveksle data, og at man hele tiden hører/vet at motparten er med.
- Pålitelig - det finnes mekanismer for å detektere at pakker mistes, for deretter å få disse sendt om igjen

tcp 3-way handshake (rune surfer www.vg.no)

Avsender		Mottaker		flagg
Ip	Port	Ip	Port	
158.38.62.22	1077	193.69.165.20	80	syn
193.69.165.20	80	158.38.62.22	1077	syn+ack
158.38.62.22	1077	193.69.165.20	80	ack

Brannmur versus pakkefilter

- Med tcp har man mulighet for etablere en "established" regel i pakkefilteret. "Established" innebærer returtrafikk på sesjoner som er etablert fra innsiden får passere uhindret.
  - ◆ "Established" godtar pakker med TCP ACK- eller RST flagg satt.
- Ved stateful inspection vedlikeholder ruter/brannmuren en oversikt over trafikk som går igjennom i den ene retningen (src-IP, src-port, dst-IP, dst-port), og slipper igjennom tilhørende pakker i den andre retningen.
- Den største fordel med separate brannmurer er at de foretar innholdsinspeksjon. De ser altså ikke bare på pakkehodet.
  - ◆ Straffen er langsommere pakkehåndtering

Policy ved pakkefilter

- Pakkefiltere kan etableres i både inn- og utgående retning på hvert av interfascene i ruterer.
- Det hender vi stenger utgående SMTP for alle maskiner unntatt registrerte MTA'er for å unngå spam. Det samme gjelder SMB/CIFS/Netbios for å unngå at infiserte maskiner "støyer" på nettet. Dette vha. enkle pakkefilter på trafikk ut fra høgskolene mot omverdenen.
- På trafikk inn mot høgskolene har vi som regel generelle filtere som nekter adgang for SMB/CIFS/Netbios. I tillegg er det ofte egne spesialdefinerte pakkefilter på hvert VLAN

Policy ved pakkefilter(2)

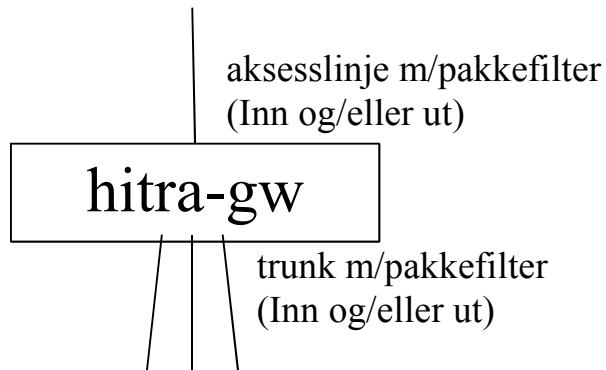
- Adm nett bør ha stengt ende og kan ha full tilgang til fag og stud.
- Fag bør ha stengt ende og kan ha full tilgang til stud
- Stud har som regel hatt åpen ende frem til i dag. Trenden endrer seg derimot her, pga av sterk økning i innbrudd og støy fra kompromitterte maskiner.

Forberedelser

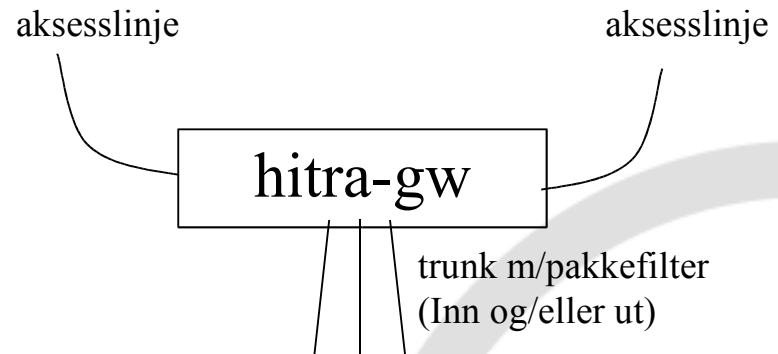
- Skaffe oversikt over nett/tjenester
- Hva skal vi beskytte/risikovurdering
- Arbeidsmengde/nytteverdi
- ”Litt hjelper mye ”(f.eks ved å stenge NetBIOS/SMB/CIFS til og fra omverden)

Eksempel på nett

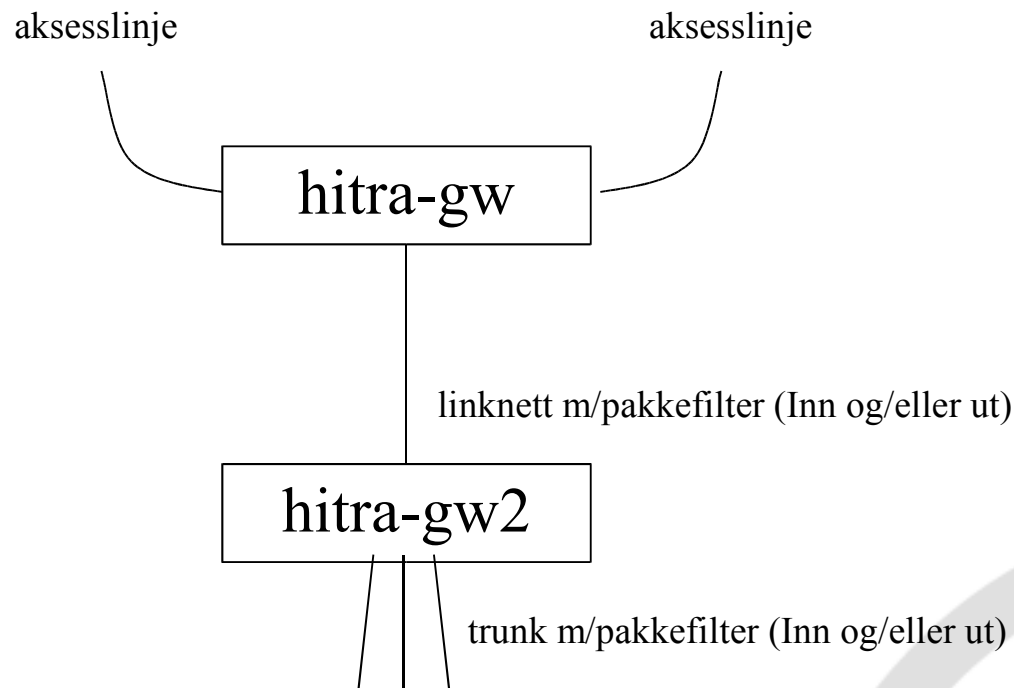
Tradisjonelt:

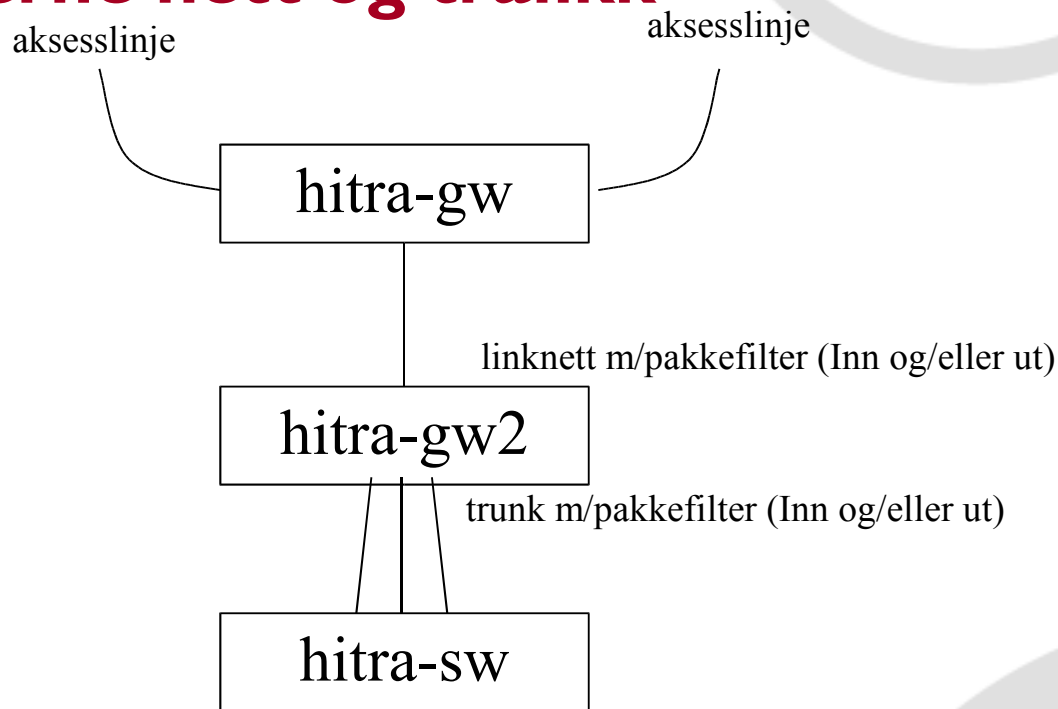
Dagens situasjon
(mellomfase):

Gigacampus type løsning

Interne nett og trafikk

18

- Trafikk mellom maskiner på forskjellige interne nett går via ruter og pakkefilter på vlan-interfacene.
  - ◆ "Trombone-effekten"
- Trafikk mellom maskiner på samme nett går bare via svitsj, og blir dermed ikke berørt av pakkefiltrene.

Generelt om pakkefilter

- Traverseres sekvensielt – starter på toppen og fortsetter nedover til ”treff”
- Med en gang en regel i lista ”treffer” blir pakken enten rutet eller kastet avhengig av regel (permit/deny), og traverseringen slutter.
- To typer sikkerhetsfilosofier:
Alt som ikke eksplisitt er tillatt er nektet (deny ip any any tilslutt)
Alt som ikke eksplisitt er nektet er tillatt. (permit ip any any tilslutt)
Disse kan selvsagt kombineres.

access lists format

- access-list [list number] [permit|deny] [protocol] [source spec.] [destination spec.] [protocol qualification] [logging]
- protocol: ip/tcp/udp/icmp++ (navn eller nummer)
- source spec.: [ip address][wildcard mask][port number spec. (bare for tcp og udp)]
- destination spec.: [ip address][wildcard mask][port number spesification (bare for tcp og udp)]
- ip address: ip-adresse brukt til sammenligning
- wildcard mask: valgfri for å angi flere ip-adresser

access lists format (2)

- port number spec.: valgfri felt som brukes til å angi portnummer (eq/lt/gt/range)
- protocol qualifiers: protokoll spesifikke ting. (f.eks echo for icmp og established for tcp)
- logging: for å logge pakkeinformasjonen for en pakke. Veldig nyttig til oppbygning av lister.
- Appliseres på interface slik:
interface FastEthernet0/0
    ip access-group <number> out|in

Wildcard

- Med subnettmaske er vi ute etter å finne nettverksnummer
- Med wildcard i access-lister er vi ute etter å finne alle host'er i det nettet
- Et nett med ip og maske 158.38.60.0 255.255.255.0 vil defineres som ip og wildcard 158.38.60.0 0.0.0.255 i en accessliste
- Et nett med ip og maske 158.38.60.0 255.255.255.192 vil defineres som ip og wildcard 158.38.60.0 0.0.0.63 i en accessliste
- 158.38.60.10 255.255.255.255 = host 158.38.60.10
- 0.0.0.0 255.255.255.255 = any
- Bruk "ip-kalkulator" dersom du er usikker
Eks. <http://jodies.de/ipcalc>

Fremgangsmåte

- Legg inn innslag på de tjenester du vet skal gå. Godkjente tjenester.
- Lag en 'permit ip any any' regel til slutt som logger(syslog-server anbefales!)
- Nå vil du få logg over de tjenester du ikke har redegjort for ovenfor.
- Se i logg og utvid lista over godkjente tjenester. De vil da ikke komme i loggen.
- Etter hvert har du redegjort for all godkjent trafikk du vil skal kunne gå, og du kan bytte ut 'permit ip any any' med 'deny ip any any'.

Veldig enkelt starteksempel

source spec.: destination spec. prot.quali/log

! Først fjerne innslag som ligger inne fra før.

no access-list 104

! Tillat svar på sesjoner initiert innenfra

access-list 104 remark Tillat svar på sesjoner initiert innenfra

access-list 104 permit tcp any any gt 1023 established

! Tillat navneforespørslers til 10.0.0.1(resolver)

access-list 104 permit udp any host 10.0.0.1 eq 53

access-list 104 permit tcp any host 10.0.0.1 eq 53

! Tillat svar på navneforespørslers fra 10.0.0.1 til andre dns-servere

access-list 104 permit udp any eq 53 host 10.0.0.1 eq 53

access-list 104 permit udp any eq 53 host 10.0.0.1 gt 1023

! Tillat icmp utenfra

access-list 104 permit icmp any any

! Tillat traceroute utenfra (90 porter)

access-list 104 permit udp any any range 33434 33523

! Tillat resten med logg

access-list 104 permit ip any any log-input

Fremgangsmåte (2)

- Dersom det er mye ”støy” under bearbeiding av pakkefilteret, kan det være lurt å nekte/tillate utvalgt trafikk før ”permit ip any any log-input”. Da slipper du at denne trafikken genererer logg.

25

	source spec.:	destination spec.	prot.quali/log
.....			
access-list 104 permit ettellerannet	ettellerannet		
! Unngå logging av SMB/CIFS/NetBios som likevel skal nektes			
access-list 104 deny tcp	any	any range 135 139	
access-list 104 deny udp	any	any range 135 139	
access-list 104 deny tcp	any	any eq 445	
access-list 104 deny udp	any	any eq 445	
! Logg resten			
access-list 104 permit ip	any	any	log-input

Til slutt

- Ikke sperr for alle typer icmp, den kan inneholde viktig nyttetraffic.
- Du slipper ikke å tenke på endesystemsikkerhet selv om du har pakkefilter!!!
- Du kan klare deg uten pakkefilter/brannmur.
- Du kan ikke klare deg uten endesystemsikkerhet!!! Patch opp, overalt, alltid. 😊
- Pakkefilter må vedlikeholdes.

Helt tilslutt

- www.hih.no/uninett2004.....
- rune.sydskjor@uninett.no
- per.a.enstad@uninett.no